„ТЕАТРАЛЬНА БІБЛІОТЕКА“.

Вип. 11. Р. 1922.

МЕДВІДЬ

Шутка на 1 дію А. П. Чехова,

переклав з російської мови

ЙОСИП СТАДНИК.

Додаток до I. ч. „Театрального Мистецтва“.

ЛЬВІВ, 1922.

ВИДАВНИЦТВО „РУСАЛКА“.

МЕДВІДЬ.

Шутка на 1 дію А. П. Чехова,

переклав з російської мови

ЙОСИП СТАДНИК.

ЛЬВІВ, 1922.

ВИДАВНИЦТВО „РУСАЛКА“.

З друкарні Ставропиґійського Інститута
під управою Ю. Сидорака.

ДІЄВІ ОСОБИ:

ОЛЕНА ІВАНІВНА ПОПОВА, удовиця з ямочками на щічках, поміщиця.

ГРИГОРІЙ СТЕПАНОВИЧ СМИРНОВ, нестарий поміщик.

ЛУКА, слуга Попової, старий дідусь.

Вітальня в домі Попової.

I.

ПОПОВА (в глибокій жалобі, не відриває очей від фотоґрафії) і ЛУКА.

Лука. Недобре, пані... Ви тільки себе губите... Покоївка та кухарка пішли по суниці, усяке створіння радіє, навіть кітка і вона свою втіху розуміє і по дворі гуляє, пташенят ловить, а ви увесь день сидите в хаті, наче в монастирі і без жадної розради. Авжеж, справді! Вже рік минув, як ви з хати не виходите!...

Попова. І не вийду ніколи... Чого? Моє життя вже скінчилося. Він лежить у могилі, я поховала себе в чотирьох стінах... Ми обидвоє вмерли.

Лука. Оттакої! І не слухати-б, далебі. Микола Михайлович померли, так значить, треба було, Божа воля, царство їм небесне... Посумували — і край, треба й міру знати. Не весь-же вік плакати та в жалобі ходити. В мене теж колись стара померла... Щож? Поховав, поплакав з місяць і буде з неї, а якби так увесь вік Лазаря співати, то й стара того не варта. *(зітхає)* Сусідів всіх забули... І самі не їздите, і приймати нікого не хочете. Живемо, вибачте, як павуки, — світу Божого не бачимо. Лібрерію миші з'їли. Ще якби гарних людий не було, а то, бач, повен повіт панів. В Риблові полк стоїть, так офіцери просто як

цукорки, очей не одведеш! А по таборах що пятниці баль і майже у кожний день військова музика грає... Ех, пані! Молоді, гарні, кров з молоком, — тільки б жити собі на втіху... Краса-ж не вічна! Мине з десять років, самі захочете певно прогулятися та панам офіцерам голову крутить, та пізно буде.

Попова (*рішуче*). Я прошу тебе, не говори мені більше про це! Ти знаєш, що з того часу, як помер Микола Михайлович, життя не має для мене вартости. Тобі здається, що я жива, але це тільки здається. Я склала обіт не скидати цеї жалоби до самої смерти і не бачити світа... Чуєш? хай його тінь бачить, як я люблю його... Так, я знаю, ти відаєш, що він частенько був несправедливий до мене, жорстокий і... і навіть зрадливий, але я остану вірна до смерти і докажу йому, як я вмію любити. Там, на тому світі, він буде бачити мене такою, якою була я до його смерти..

Лука Навіщо таке казати! От пішлиб краще у сад, погуляли, або казалиб запрягти Тобі чи Велетня і майнулиб до сусідів погостювати...

Попова. Ах!... (*плаче*)

Лука. Пані! Матінько!... Що се ви? Господь з вами!

Попова. Він так любив Тобі! Він завжди їздив на ньому до Корчаґіних і Волосових. Як він чудесно правив кіньми! Скільки проворности було в його постаті, коли він із усеї сили натягував віжки! Памятаєш? Тобі, Тобі! Кажи дати йому сьогодня більшу порцію вівса.

Лука. Слухаю!

(*Рішучий дзвінок*).

Попова *(затремтіла)*. Хто се? Скажи, що я не приймаю нікого!

Лука. Слухаю! *(йде геть)*

II.

ПОПОВА (одна).

Попова *(дивлячися на фотографію)*. Nicolas, ти побачиш, як я вмію кохати і прощати!... Моя любов згасне враз зі мною, коли моє бідолашне серце перестане битися. *(сміється крізь сльози)* І тобі не стидно? Я, слухняна, вірна жіночка, замкнулася в чотирьох стінах і доховаю тобі вірність до смерти, а ти... і тобі не стидно, га? Зраджував мене, робив сцени, по цілих тижнях лишав мене одну..

III.

ПОПОВА і ЛУКА.

Лука *(входить, зляканo)*. Пані, там хтось питає за вами. Хоче бачити.

Попова. Ти-ж сказав, що я від смерти мужа нікого не приймаю?

Лука. Сказав, та він і чути не хоче, каже, дуже важна справа.

Попова. Я не прий-ма-ю!

Лука. Я казав йому, але... це чорт якийсь... лається і просто в кімнату лізе... вже в їдальні..:

Попова *(роздратовано)* Гаразд, проси... от хамство!

(Лука йде геть).

Що за люди! І чого їм треба від мене? Навіщо їм зрушувати мій спокій? *(зітхає)* Ні, прийдеться справді хиба в монастир піти.... *(задумується)* Егеж, в монастир..

IV.

ПОПОВА, ЛУКА і СМИРНОВ.

Смирнов *(входячи, до Луки)*. Йолопе, ти любиш багато говорити... Осел! *(побачив Попову, з гідністю)* Пані, маю честь представитися: пенсіонований поручик артилерії, земельний власник Грицько Степанович Смирнов. Я примушений турбовати вас по дуже важній справі..

Попова *(не подаючи руки)*. Чого вам?

Смирнов. Ваш покійний чоловік, якого я мав честь знати, винен мені тисячу двісті рублів на два векслі. Завтра маю платити процента в земельний банк, тож я просивби вас, добродійко, заплатити мені ті гроші сьогодня.

Попова. Тисячу двісті... А за що мій чоловік винен?

Смирнов. Він купував у мене овес.

Попова *(зітхаючи, до Луки)*. Так тиж, Луко, не забудь сказати, щоби Тобі дали лишню мірку вівса. *(Лука йде геть. До Смирнова)* Коли Микола Михайлович винен вам гроші, то само собою, я заплачу; але вибачте, будь ласка, сьогодня в мене грошей нема. Після завтра вернеться з міста мій прикащик і я скажу йому виплатити вам ваш борг, а поки-що я не можу виконати вашого бажання.. Та ще й сьогодня якраз сім місяців,

як помер мій чоловік, і в мене тепер такий настрій, що я зовсім не маю охоти думати про грошеві справи.

Смирнов. А в мене тепер такий настрій, що як я завтра не заплачу процентів, то мене чорт візьме. Увесь мій маєток піде на ліцитацію!

Попова. Після завтра ви дістанете ваші гроші.

Смирнов. Мені потрібні гроші сьогодня, а не після завтра.

Попова. Щож робити, коли в мене їх зараз нема!

Смирнов. Значить, ви не можете заплатити?

Попова. Не можу...

Смирнов. Гм!... Це ваше останнє слово?

Попова. Егеж, останнє!

Смирнов. Останнє? Рішучо?

Попова. Рішучо

Смирнов. Спасибі. Будемо знати. *(здвигає плечима)* І якже тут бути байдужим! Зустрів я зараз по дорозі акцизника; він питає: „чого це ви завжди такі сердиті, Григорій Степановичу?" — Та якжеж тут не бути сердитим? До зарізу потрібні гроші... Виїхав я вчора в ранці ще досвіта, обїздив усіх своїх довжників, і хочби один з них заплатив! Заморився, як собака, ночував чорт зна де — в жидівському шинку біля барили з горілкою... В решті-решт приїзджаю сюди, 70 верстов від хати, сподіваюся, що тут дістану, а мене частують „настроєм"... Якжеж тут не бути сердитим?

Попова. Здається, я сказала ясно: приїде мій прикащик з міста, і ви дістанете.

Смирнов. Я прикащикові не позичав, а вам. На якого біса, даруйте за слово, здався мені ваш прикащик!

Попова. Вибачте, шановний добродію, я не звикла до таких дивних слів, до такого тону. Я не слухаю вас більше! *(швидко йде геть)*

Смирнов *(один)*. Дивіть — дивіть! Настрій... Сім місяців тому помер чоловік! А мені треба проценти платити, чи ні? Я питаю вас: треба платити проценти, чи ні? Ну, вам чоловік помер, настрій, і всякі штуки... Прикащик кудись поїхав, біс його бери, а мені що скажете робити? Бальоном в повітря почимчикувати від своїх кредиторів, чи що? або розігнатися тай балахнути об стінку головою? Приїзджаю до Груздьова — нема дома, Ярошевич сховався, з Куріциним полаявся на смерть та з малим не викинув його крізь вікно, у Мутузова — холерина, а у тої — настрій. Ні одна каналія не хоче платити. А все через те, що я вже занадто цяцькався з ними, що я недотепа, ганчірка, баба! Я занадто делікатний з ними. Та стрівайте! Будете ви мене знать! Я не дозволю з собою жартувати, біс-би вас взяв! Я останусь і так довго тут торчатиму, покя вона не заплатить! Брр! Який же я сьогодня сердитий, який сердитий! Від гніву усі жижки тремтять і дух захопило... Фуй, Господи, навіть слабо робиться! *(кричить)* Гей, є там хто!

VI.

СМИРНОВ і ЛУКА.

Лука (*входить*). Вам чого?

Смирнов. Дай мені квасу або води!

(*Лука йде геть*).

Смирнов. От вам льоґіка! Чоловікові потрібні до зарізу гроші, хоч вішайся, а вона не платить, бо, бачите, в неї такий настрій, що не може думати про грошеві справи! Справжня жіноча турнюрна льоґіка. Тому-то я нікоки не любив і не люблю розмовляти з женщинами. Мені краще сидіти на бочці з порохом, ніж розмовляти з женщиною. Брр!... Аж мороз по шкурі дере, он до чого допік мені цей рід! Досить хочби з далеку побачити мені поетичне створіння, а зразу від гніву жижки танцюють. Просто хоч на ґвалт кричи!

VII.

СМИРНОВ і ЛУКА.

Лука (*входить і побає воду*). Пані хорі і не приймають.

Смирнов. Геть!

(*Лука пішов*).

Смирнов. Хорі і не приймають! Не треба, не приймай... Я остану і сидітиму тут, поки не дістану гроший. Тиждень хворітимеш, і увесь тиждень я сидітиму тут. Рік хворітимеш, і я рік... Я своє дістану, голубко. Мене не зворушить ані жалоба, ані ямочки на щоках... Знаємо ми ті я-

мочки! *(гукає у вікно)* Семен, розпрягай! Ми поїдемо не швидко! Я остаю тут! Скажи там у стайні, нехай коням вівса дають! Знов у тебе, худобо, віжки попуталися! *(передражнює)* Нічого... Я тобі дам — нічого! *(йде від вікна)* Погано... спека нестерпуча, грошей ніхто не платить, в ночі спати не міг, а тут ще цей жалібний хвіст з настроєм... Голова болить... Горілки випити, чи що? Хиба прийдеться. *(гукає)* Гей, хто там?

Лука *(входить)*. Вам чого?

Смирнов. Дай чарку горілки!

(Лука йде геть).

Смирнов. Уф! (*сів і оглядає себе*). Нічого сказати, постать гарна! Увесь у поросі, чоботи з болотом, немитий, нечесаний, на камізелі солома... Добродійка, чого доброго, взяла мене за розбійника. *(позіха)* Трохи непристойно заходити у вітальню з таким виглядом, ну, та нічого... Я тут не гість, а кредитор, а кредиторам можна і так...

Лука *(входить і подає горілку)*. Ви, пане, дозволяєте трохи забагато...

Смирнов *(сердито)*. Що?

Лука. Я... я нічого... Я, правду кажучи...

Смирнов. До кого ти говориш?! Мовчать!

Лука *(убік)*. Принесла його чортяка на нашу голову! *(йде геть)*

Смирнов. Ах, який я сердитий! Такий сердитий, що, здається, увесь світ стер би на порох!... Навіть слабо робиться! *(кричить)* Гей там!...

VIII.

ПОПОВА і СМИРНОВ.

Попова (*входить спустивши очі*). Шановний добродію, у своїй самоті я давно вже відвикла від чоловічого голосу і не зношу крику. Прошу вас серйозно, не нарушуйте мого спокою!

Смирнов. Верніть мені гроші і я поїду собі геть.

Попова. Я казала вам по руськи: в мене не ма тепер гроший, заждіть до після завтра!

Смирнов. І я казав вам по руськи: гроші потрібні мені не після завтра, а сьогодня. Як що сьогодня ви не дасте мені, то завтра мені прийдеться повіситись.

Попова. Ну, щож мені робити, коли у мене гроший не ма. Дивні ви!

Смирнов. То ви зараз не заплатите? Ні?

Попова. Не можу...

Смирнов. Ну, то я лишаюся тут і сидітиму, поки не дістану. (*сідає*) Заплатите після завтра? чудесно! Я, значить, до після завтра просижу тут. Ось так і сидітиму... (*скочив*) Я вас питаю: треба мені завтра заплатити проценти, чи ні? А може ви думаєте, що я це вжарт?

Попова. Шановний добродію, прошу вас, не кричіть! Тут не стайня!

Смирнов. Я питаю вас не про стайню, а про те, — треба мені платить завтра проценти, чи ні?

Попова. Ви не вмієте поводитися у жіночому товаристві!

Смирнов. Ах, чудно як! А якжеж, прикажете з вами говорити? По французьки, чи як? (*з гнівом*) Мадам, же ву прі... який я щасливий, що ви не платите мені грошей... Ах, пардон, що турбував вас! Яка сьогодня прекрасна погода! А ця жалоба як вам до лиця!

Попова. Нерозумно і грубо!

Смирнов (*передражнює*). Нерозумно і грубо! Я не вмію поводитися в жіночому товаристві! Добродійко, я бачив за свій вік далеко більше жінок, ніж ви горобців. Тричі я йшов на герц ізза женщин, дванацять женщин я кинув, девять кинуло мене! Так! Був час, що я як дурник ходив з мандоліною, лепетав язиком, підпускав бісики, шаркав ногами... Кохав, страждав, зітхав до місяця, розкисав, таяв, холодів... Кохав жагуче, шалене, на всі способи, біс мене бери, цукотів, наче сорока про еманціпацію, прогайнував на сердечні почування половину майна, але тепер — слуга покірний! Тепер мене не обдурите! Годі вже! Очі чорні, очі жагучі, червоні губки, ямочки на щоках, місяць, шепотіння, тремтяче дихання — за те все, добродійко, не дам я тепер і зломаного шеляга! Я не кажу про присутних, але всі жінки від найменшої до найбільшої, нещирі, вередливі, плетухи, ненавидниці, брехухи, дрібничкові, жорстокі, без льоґіки, а що вже до сього (*бе себе по чолі*), то, вибачте за щирість, горобець вашого першого ліпшого фільозофа у спідниці заждене на слизьке! Глянеш на це поетичне створіння: серпанок, етер, півбогиня, міліон захватів, а заглянеш у душу — звичайненький собі крокодиль! (*схопив за спинку крісла, крісло тріщить і ло-*

миться) А найбільше обурює те, що цей крокодиль чомусь уявляє собі, що його шедевр, його привілей і монополія — ніжне чуття. Та чорт мене бери, та повісьте мене ось на отсьому цвяхови уверх ногами, — хиба женщина вміє кохати кого другого?.. В коханню вміє вона тільки пхикати та киснути! Де мужчина страждає і жертвує, там уся її любов проявляється тільки тим, що вона крутить хвостом і старається яко мога швидше за носа вхопити. На ваше нещастя, ви женщина, значить, по собі самій знаєте жіночу вдачу. Скажіть-же мені по правді: чи ви бачили на свойому віку женщину, котра булаби щира, вірна і стала? Не бачили! Вірні та сталі тільки старі баби і потвори! Швидше можна стрінути рогату кітку чи білу слумку*), ніж сталу женщину!

Попова. Дозвольте, так хтож, по вашому, вірний і сталий у коханні? Чи не мужчина?

Смирнов. Так, мужчина!

Попова. Мужчина! *(глумливий сміх)* Мужчина вірний і сталий у коханні! От новина! *(палко)* І яке ви маєте право так говорити? Мужчини вірні і сталі! Коли на те пішло, так я скажу вам, що із усіх мужчин, яких тільки я знала і знаю, найкращим ще був мій покійний чоловік... Я кохала його жагуче, усею своєю істотою, як може тільки кохати молода, тямуща жінка; я віддала йому добро, я дихала ним, молилася до його, як до свого божка, і .. і — щож? Цей кращий з мужчин найзвичайнішим способом обманював мене на кождому кроці! По його смерти я найшла

---

*) Scolopax rusticula.

в його столі цілу скритку любовних листів, а за життя, — страшно й згадати! — він лишав мене одну по цілих тижнях, на моїх очах залицявся до других женщин і зраджував мене, гайнував мої гроші, глузував з мого почування... І не дивлячися на те все, я любила його і була йому вірна... І не край сьому; він помер, а я все ще вірна йому й непохитна. Я на віки поховала себе в чотирьох стінах і до самої домовини не скину цеї жалоби...

Смирнов (*глумливо сміється*). Жалоба!... Не розумію, за кого ви мене вважаєте? Невже я не знаю, чого це ви носите це чорне доміно і поховали себе у чотирьох стінах! Деж так! Це так таємничо, так поетично! Пройде повз дім якийсь офіцир або куций поет, гляне на вікна і подумає: „Тут живе таємнича Тамара, що ізза кохання до мужа поховала себе в чотирьох стінах". Ми знаємо такі шутки!

Попова (*спалахнула*). Що? Як ви зважитеся говорити мені такі речі?

Смирнов. Ви поховали себе зажива, але ось не забули напудрувати своє личко!

Попова. Як ви смієте!

Смирнов. Не кричіть, будь ласка, я не ваш наймит. Дозвольте мені називати усе властивим імям, я не жінка і звик свої думки виявляти отверто! Тож не кричіть, як що ласка!

Попова. Не я кричу, а ви кричите! Оставте мене в спокою!

Смирнов. Дайте мені гроші і я поїду собі геть.

Попова. Грошей вам не дам!

Смирнов. Ні, дасте!

Попова. От вам на зліст, ані копійки не дістанете. А тепер дайте мені спокій!

Смирнов. Я не маю щастя бути ані вашим мужом ані женихом, і тому, будь ласка, не робіть мені сцен. (*сідає*) Я цього не люблю.

Попова (*задихуючись від гніву*). Ви сіли?

Смирнов. Сів.

Попова. Прошу вас, ідіть собі!

Смирнов. Віддайте гроші... (*убік*) ах, який я сердитий!

Попова. Я не бажаю розмовляти з нахалами! Будь ласка, геть! (*мовчанка*) Ви не підете? Ні?

Смирнов. Ні!

Попова. Ні?

Смирнов. Ні!

Попова. Гаразд! (*дзвонить*)

IX.

ТІЇ і ЛУКА.

Попова. Луко, виведи цього добродія!

Лука (*підходить до Смирнова*). Пане, ідіть, коли вам кажуть! Нічого тут...

Смирнов (*скочив*). Мовчать! А ти з ким говориш? Я з тебе салату зроблю!

Лука (*схопив себе за серце*). Батечки!... Преподобники!... (*паде на крісло*) Ох, погано мені! Погано! Дух захопило!

Попова. Де Дарина? Дарино! (*кричить*) Дарино! Палажко! Дарино! (*дзвонить*)

Лука. Ох, усі пішли по суниці... Нікого нема дома... Погано! Води!

Попова. Будьте ласкаві геть!

Смирнов. Чи не зволите ви бути чемніщі?

Попова *(стискає кулаки і тупотить ногами).* Ви хам! Грубий медвідь!... Бурбон! Машкара!

Смирнов. Як? Що ви сказали?

Попова. Я сказала, що ви машкара, медвідь.

Смирнов (*наступаючи*). Вибачайте, яке ви маєте право зневажати мене?

Попова. Егеж, зневажаю... ну, і щож? Ви думаєте, що я боюся вас?

Смирнов. А ви думаєте, що як ви поетичний твір, то маєте право безкарно зневажати? Так? До барієри!

Лука. Батечки! Преподобники!... Води!

Смирнов. Стрілятися!

Попова. Як що у вас здорові кулаки та воляча пелька, то думаєте, що я боюся вас? Га? Ех, ви, бурбоне!

Смирнов. До барієри! Я нікому не дозволю зневажати себе і не подивлюся на те, що ви женщина, слабе створіння!

Попова *(хоче перекричати)*. Медвідь! Медвідь! Медвідь!

Смирнов. Пора вже кинути ці забобони, що тільки мужчини повинні давати відповідь за зневагу! Рівноправність, так рівноправність, біс його бери! До барієри!

Попова. Хочете стрілятися? Гаразд, будь ласка!

Смирнов. В цей мент!

Попова. В цей мент. По мужеві осталися пістолети... Я зараз принесу їх сюди... (*швидко йде і вертає.*) З якою насолодою я пущу кулю у вашу дурну головешку! Біс вас бери! (*йде геть*)

Смирнов. Я підстрілю її, як курча! Я не хлопчик, не сентіментальний цуцик, для мене не істнують слабі створіння!

Лука. Батечку рідний!... (*стає навколішки*) Зроби ласку, зжалься наді мною, старим, іди відціль! Налякав на смерть, та ще й стрілятися хочеш?

Смирнов (*не слухаючи його*). Стрілятись! Отсе і єсть рівноправність, емансіпація. Тут обидва поли рівні. Підстрілю її ізза прінціпу! От яка женщина!! (*передражнює*) Біс вас бери... пущу кулю в дурну головешку... Ач яка! Розгорілася, очі блискотять... Визов приняла! Слово чести, уперве в життю стрічаю таку...

Лука. Батечку, іди собі! Я до смерти молитиму Бога за тебе!

Смирнов. Отсе женщина! Отсе розумію! Справжня женщина! Не кислиця, не слинява, а вогонь, порох, ракета! Жалко і вбивати!

Лука (*плаче*). Батечку.. рідненький, іди собі!

Смирнов. Вона мені рішуче подобається. Рішуче! Хоч і ямочки на щоках, а подобається! Я згоден навіть і довг їй дарувати... і злість пройшла... Дивовижна женщина!

Попова (*входить з пістолями*). Ось вони — пістолі! Але заки будемо битися, ви покажіть

мені, як треба стріляти... я ані разу в життю не тримала в руках пістоля.

Лука. Спаси, Господи, і помилуй... Піду, пошукаю садівника та візника... Відкіля ця напасть на нашу голову... (*йде геть*)

Смирнов (*оглядаючи пістолі*). Бачите, пістолів є. дескільки родів... Є спеціяльно дуельні пістолі Мортімера, капзльові... А отсе у вас револьвери сістеми Сміт і Вісон, потрійні, центрального бою... чудесні пістолі... Пара таких коштує щонайменше 90 карбованців... Револьвер треба держати так... (*убік*) Очі, очі! Запальна женщина!

Попова. Так?

Смирнов. Егеж, так.. потім підносите зайчика... ось так берете приціл... голову трохи взад! Руки витягніть, як слід.,. От так... Потім отсим пацьцем придавлюєте цю штучку — і більш нічого... Тільки голівне правило: не горячитися і приціл брати, не поспішаючи... Дбати, щоби рука не затремтіла.

Попова. Гаразд... В кімнаті стрілятися незручно, ходім у сад.

Смирнов. Ходім. Тільки попереджаю, що я стрілятиму в повітря.

Попова. От що вигадали! Чому?

Смирнов. Тому... Тому... Це моє діло, чому!

Попова. Втратили відвагу? Так? А-а-а-а! Ні, добродію, ви не крутіть! Потрудіться за мною! Я не заспокоюся, аж поки не пробою вашого лоба... Цього лоба, що я так ненавижу! Злякалися?

Смирнов. Егеж, злякався.

Попова. Неправда! Чому ви не хочете стрілятися?

Смирнов. Тому... Тому, що ви... мені подобається.

Попова (*з глумливим сміхом*). Я йому подобаюся! Він сміє казати, що я йому подобаюся! (*показує на двері*) Будь ласка!

Смирнов (*мовчки кладе револьвер, бере картуз і йде; біля дверей зупиняється, хвилину вони дивляться на себе, потім він говорить, нерішуче підходячи до неї*). Слухайте... Ви все ще гніваєтеся? І я теж сердитий, як чортяка, але, розумієте... Якби то сказать.. Річ у тому, що, бачите, справа така, правду кажучи... (*кричить*) Ну, так що, хиба я винен, що ви мені подобаєтеся? (*схоплює за спинку крісла, воно тріщить і ламається*) До біса, які у вас непевні меблі! Ви мені подобаєтеся! Розумієте? Я... я майже закоханий!

Попова. Ідіть собі від мене, — я ненавижу вас!

Смирнов. Боже, яка це женщина! Ніколи в життю такої не бачив! Пропав! Загинув! Піймався в пастку, як миш!

Попова. Геть те собі, а то стрілятиму!

Смирнов. Стріляйте! Ви не можете собі уявити, яке це щастя вмерти від кулі револьвера, який держить така маленька оксамитна рученька... Я збожеволів! Думайте і рішайте зараз же, бо як я вийду відсіль, то ми вже більш ніколи не побачимося! Рішайте... Я шляхтич, людина порядна, маю десять тисячів прибутку в рік... Влучаю кулею копійку в повітрі... В мене чудесні коні... Хочете бути моєю дружиною?

П о п о в а (*обурена, грозить револьвером*). Стрілятись! До барієри!

С м и р н о в. Я збожеволів... Нічого не розбіраю... (*кричить*) Гей там, води!

П о п о в а (*кричить*). До барієри!

С м и р н о в. Я збожеволів, закохався, як хлопчик, як дурень! (*схоплює її за руку, вона крикнула з болю*) Я люблю вас! (*стає на вколішки*) Люблю, як не любив ніколи! Дванадцять женщин я кинув, девять кинуло мене, але ні одну з них я не любив так, як вас... Розмяк, розкис, розпатякався... Стою на вколішках, як дурень, і прохаю руки... Стид, ганьба! Пять років не кохався, склав обіт і нараз втьопався, як оголобня в чужий кошик! Прошу вашої руки. Так чи ні? Не хочете? Не треба! (*встає і швидко йде до дверей*).

П о п о в а. Стрівайте...

С м и р н о в (*зупиняється*). Ну?

П о п о в а. Нічого, ідіть... А, проте, стрівайте... Ні, ідіть, ідіть! Я ненавижу вас! Або ні!... Не ідіть! Ах, колиб ви знали, яка я лиха, яка я лиха! (*кидає на стіл револьвер*) Пальці попухли з тої мерзоти... (*рве зі злости хустку*) Чогож ви стоїте? Забирайтесь!

С м и р н о в. Прощайте!

П о п о в а. Так, так, ідіть собі геть! (*кричить*) Кудиж ви? Стрівайте... А проте йдіть. Ах, яка я лиха! Не підходьте, не підходьте!

С м и р н о в (*підходить до неї*). Який я лихий сам на себе! Закохався, як ґімназист, стояв на вколішках... Аж мороз по шкурі йде... (*грубо*) Я люблю вас! На бісового батька було мені влюблятися в вас! Завтра проценти платити, косовиця по-

чалася, а тут ви... (*бере її за стан*) Цього я ніколи собі не прощу!...

Попова. Геть те собі! Руками не займайте! Я вас... ненавиджу! До ба-барієри! (*довгий цілунок*)

XI.

Тії. ЛУКА (із сокирою), САДІВНИК (з граблями), ВІЗНИК (з вилами) і РОБІТНИКИ (з дрючками).

Лука (*побачивши пару в цілунку*). Батечки! (*мовчанка*).

Попова (*спустила вії*). Луко, скажи там у стайні, щоби сьогодня Тобі зовсім не давали вівса.

ЗАВІСА.

Театральна Бібліотека „РУСАЛКИ“

під редакцією Григорія ГАНУЛЯКА

ЛЬВІВ, КУРКОВА 10,

випустила досі слідуючі театральні пєси:

1) Гр. Марусин: „Хоч раз його правда“, шутка на 1 дію, другий наклад, дієвих осіб 5. 24 стор. . . . . . 40 „
2) Д. К.: „Неповелося“, фарса на 1 дію зі співами і танцями; дієвих осіб 3. 16 стор. 40 „
3) Ле-ле: „Перший голова Ревкому“, фарса на 1 дію зі співами, дієвих осіб 7. 20 стор. . . . . . . 40 „
4) Ле-ле: „Після равту“, фарса на 1 дію зі співами. Дієвих осіб 6. 24 стор. . . 40 „
5) О. Бабій: „Воєнна любов“, жарт на 1 дію зі співами; дієвих осіб 5. 16 ст. . . 40 „
6) І. Сурґучев: „Осінні скрипки“, драма на 5 дій, переклад Й. Стадника . . 160 „
7) Микола Айдарів: „Фіцлі-Пуцлі“, жарт на 1 дію, стор. 20, дієв. ос. 9 . . . 50 „
8) А. гр. Фредро: „Які хорі, — такі доктори“, жарт на 1 дію в перекладі Й. Стадника, дієв. ос. 8, стор. 48 . . 100 „
9) „Він не заздрісний“, комедія на 1 дію, переклав з німецького Йосип Стадник . 75 „
10) Леонід Андреєв: „Життя людини“, драма в перекладі Федора Дудка. 300 „
11) А. П. Чехов: „Медвідь“, пєса . . 60 „

